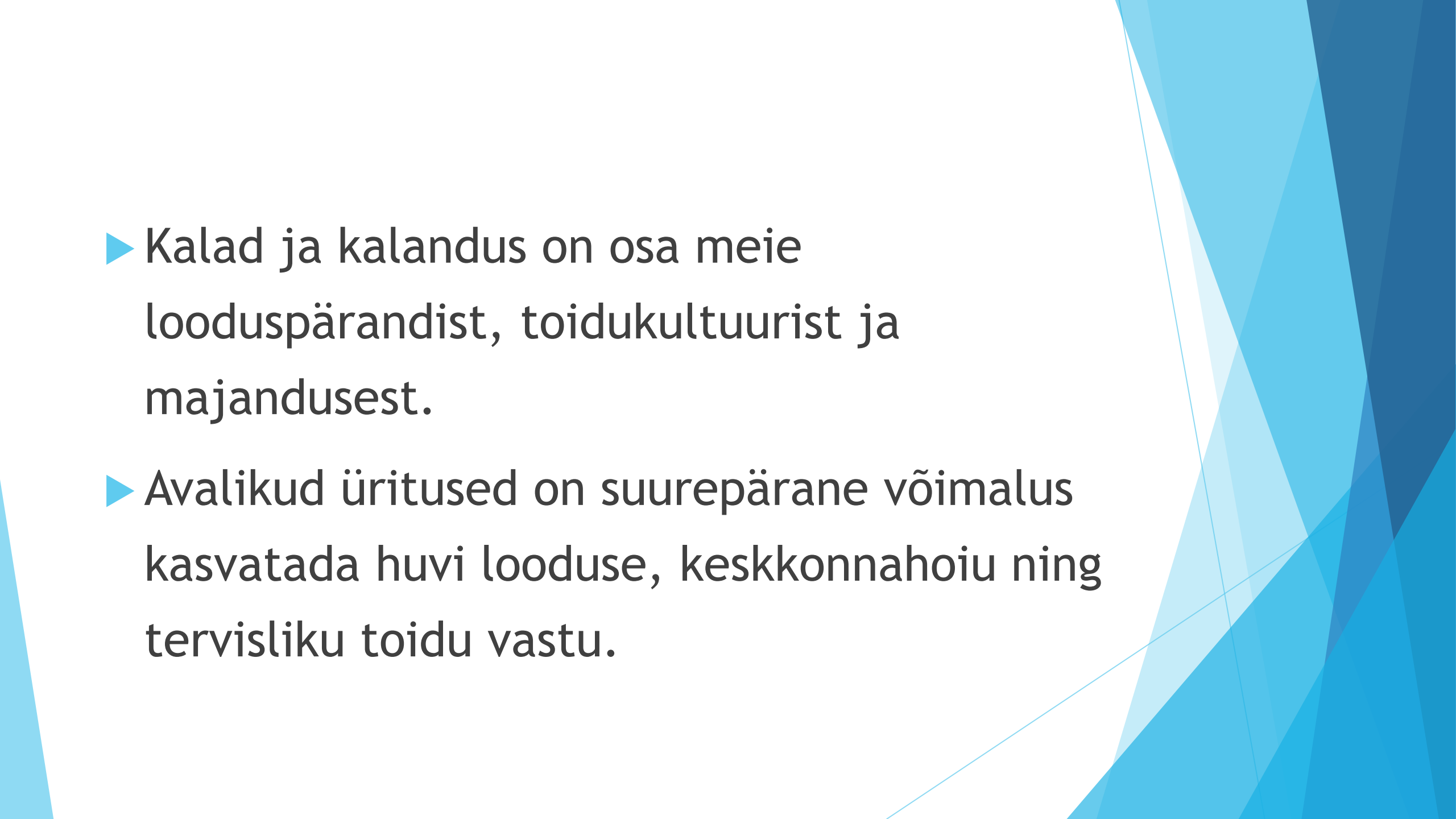

Kuidas populariseerida kalu ja kalandust avalikel üritustel

Anu Metsar

-
- The background of the slide features abstract, overlapping geometric shapes in various shades of blue, ranging from light sky blue to deep navy blue. These shapes create a dynamic, modern look on the right side of the slide.
- ▶ Kalad ja kalandus on osa meie looduspärandist, toidukultuurist ja majandusest.
 - ▶ Avalikud üritused on suurepärane võimalus kasvatada huvi looduse, keskkonnahoiu ning tervisliku toidu vastu.

Piirangud tegevusele

- ▶ Välitingimused - tuul, sademed, piiratud ala, mööbli (lauad, pingid) vähesus, voolu puudumine, seinte puudumine (asjade riputamiseks)
- ▶ Vajalik ilma taluv mobiilne varustus
- ▶ Lühikese aja jooksul palju külastajaid, st tegevuste kestus piiratud
- ▶ Erinevad sihtrühmad, kes sõltuvad üksteisest (väikesed lapsed-lapsevanemad)

Eesmärgid

- ▶ Suurendada **teadlikkust kaladest** kui olulisest looduse ja kultuuri osast
- ▶ Näidata kalanduse rolli toidulaua, majanduses ja keskkonnas
- ▶ Edendada **keskkonnahoidlikku mõtteviisi**: kestlik kalandus, kohaliku kala tarbimine
- ▶ Pakkuda meelelahutuslikku ja **harivat kogemust** peredele
 - **õppimine**

Õppimisviisid

- ▶ Kuulamine - ununeb kiiresti
- ▶ Lugemine ja kirjutamine - passiivne lugemine jätab vähe meelde, kui ei kaasne aktiivset töötlemist
- ▶ Nägemine ja visualiseerimine (pildid, videod jm) - pelgalt visuaali vaatamine ei taga sügavat õppimist
- ▶ Käed-külge õppimine - vajab rohkelt ressursse, aega ja juhendamist
- ▶ Arutelu ja koostöö - vajab head grupidünaamikat ja juhendamist
- ▶ Õpetamine teistele - üks kõige tugevamaid meetodeid teadmiste kinnistamiseks

Sihtrühmad?

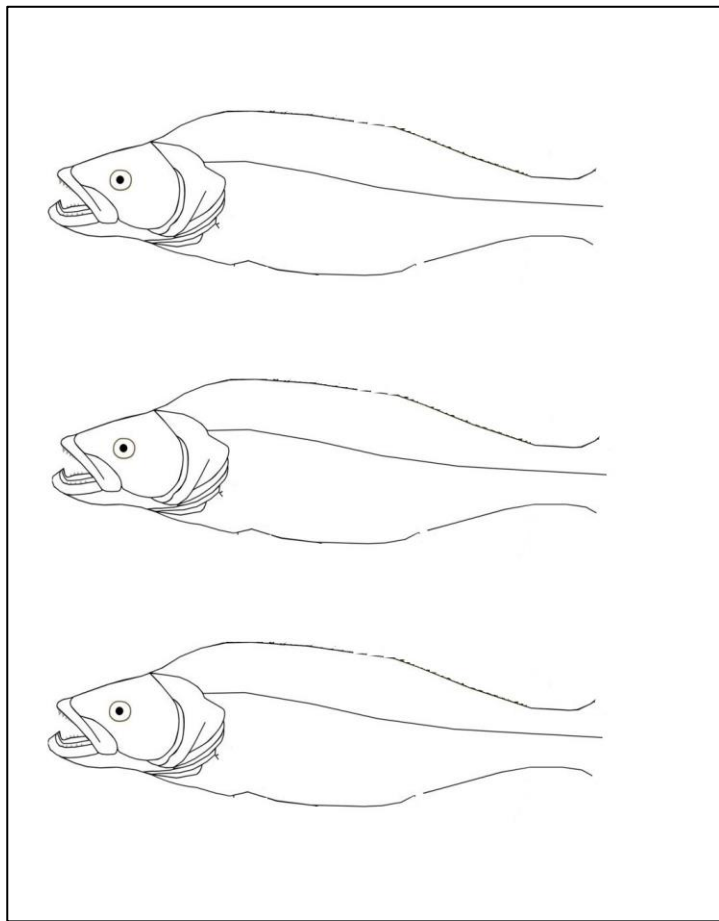
- ▶ Lapsed
- ▶ Noored
- ▶ Täiskasvanud
- ▶ Pered
- ▶ Pensionärid

Lapsed - õpivad tegevuse kaudu

- ▶ Loovtegevused - värvimine, kleepimine, meisterdamine, portreejoonistamine

Joonista uimed!

Lapsed

- ▶ Mängud - pusled, memoriinid, õngitsemised

Koolilapsed ja suuremad - lugemine

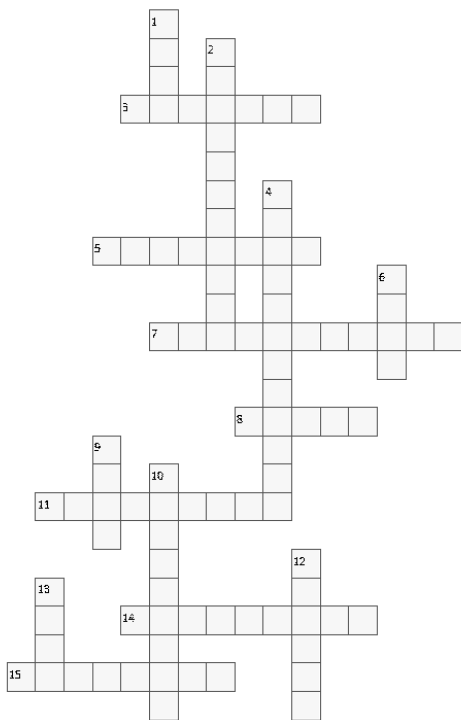

Koolilapsed ja suuremad - lugemine ja kirjutamine, arutelu

Koolilapsed ja suuremad - lugemine ja kirjutamine, arutelu

EESTI KALAD

Horisontaalselt

- 3. See kala poegib
- 5. Aasta kala 2025
- 7. Kõige suurem püütud kala
- 8. Tal on tervelt 10 uime
- 11. Meie kaladest kõige väiksem
- 14. Tal on rohelised luud
- 15. Lõhnab nagu värske kurk

Vertikaalselt

- 1. Eesti rahvuskala
- 2. Peamine kalakasvanduse kala
- 4. Meie kõige uuem kalaliik
- 6. Meie levinuim kalaliik
- 9. Silmad asuvad ühel küljel
- 10. Läänemere vöörlüük
- 12. Siirdekala
- 13. Meie kaladest kiireima kasvuga

ÜHENDA IGA KALALIIGI NIMI ÕIGE LAUSE(TE)GA

Looduskaitsealune liik
Meie kaladest kiireima kasvuga
Silmad asuvad ühel küljel
Eesti rahvuskala
Meie levinuim kalaliik
Suurim meil püütud kala
Saagikaim kala
Siirdekala
See kala poegib
2022.aasta kala
Meie kaladest kõige väiksem
Pikima rändeteega kala
Vöörlüük
Tal on tervelt 10 uime
Kala lõhnab nagu värske kurk

RÄIM
HAUG
ATLANDI TUUR
KARPKALA
LEST
PISIMUDIL
TURSK
MERITINT
EMAKALA
LÕHE
ÜMARMUDIL
ANGERJAS
KAMMELJAS
HÕBEKOGER
OGALIK
AHVEN

Lugemine ja kirjutamine, arutelu, nägemine ja visualiseerimine

UURI KALU

1. Millistel liikidel on 2 seljauime?

2. millistel liikidel on 1 seljauim?

3. Millistel liikidel on pikk seljauim (uime aluse pikkus suurem kui kõrgus)?

4. Kala sabauime välisserv võib olla sirge, ümardunud või väljalõikega. Joonista kaks erinevat sabauime ja kirjuta juurde liiginimed

5. Millistel kalaliiki del on suhteliselt suured, millistel väikesed soomused?

Suured:

Väikesed:

6. Millistel liikidel on poised – suuümbruse jätked?

7. Röövkalad neelavad oma toidu tervelt alla ja nende suu peab olema päris suur – ulatub silma alla. Lepiskaladel, kes toituvad peamiselt pisiloomadest, võib suu olla üsna väike ega ulatu silmani.

Röövkalad:

Lepiskalad:

Praktika ja käed-külge õppimine: kaasakem koos lastega täiskasvanudki!

Kuidas teha kalandusõpituba atraktiivseks? Mõttekorje tulem

- ▶ Rööv-ja lepiskala eristamine
- ▶ Kalade määramine
- ▶ Kalade mõõtmine ja kaalumine + tabel kalade suurustega
- ▶ Soomuste uurimine binokulaari abil
- ▶ Suguküpsuse ja soo määramine
- ▶ Otoliidi otsimine
- ▶ Kalade mao sisu ja siseelundite uurimine - parasiitide olemasolu tuvastamine (NB! Kala peab olema värske)
- ▶ Kala värvimine ja uimede joonistamine
- ▶ Oma käega joonistatud kalale nime andmine. Uue liiginime väljamõtlemine
- ▶ Toiduahelate kokkuseadmine ja järjestamine (kalad, limused jm). Tunnuslause: „Sääsk toob särje lauale!“
- ▶ Kalast kantud pärimuste, rahvaluule teemasse põimimine. Ise luuletuste koostamine
- ▶ Kormoranitemaatika: näited, arvud-faktid, dünaamika
- ▶ Kala eluring ja kohastumus vee-eluks: hingamine, paljunemine, ohutegurid
- ▶ Kalamängud (nt magneteid kasutades), viktoriinid, ristsõnad
- ▶ Õpperada - angerja eluring
- ▶ Akvaariumi kasutamine (kalad ja veeasukad eluskujul!)

Nipp: kui huvitavat tegevust jagub ka täiskasvanuile, veedavad 👨👦 lapsedki 🎮 õpitoas rohkem aega!

Väliüritustel ja -õpitubades on hea tegutseda mitmekesi: üks juhendab, teine assisteerib materjalidega ja on „sisseviskaja“

Eduks on vajalik motivatsioon ja „sisseviskaja“ –
ükskõik, millist õppemeetodit kasutada!

